

§ 68

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite yksityisten ilotulitteidenkieltäminen Helsingin kantakaupungin alueella

HEL 2022-014453 T 00 00 03

HEL 2022-003299

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuustoaloitteesta:

Pelastusviranomaisen valvoo ilotulitteiden käyttöä sekä niiden myyntiä ja varastointia kaupan yhteydessä pelastus- ja kemikaalilainsäädännön perusteella. Meluhaitan osalta vastuuviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo Suomessa markkinoilla olevien ilotulitteiden vaatimustenmukaisuutta ja toimii viranomaisena ilotulitteiden vaarallisuusluokitusten hyväksynnässä ja maahantuonnissa.

Ilotulitteiden käyttöä ja niiden valvontaa koskevat säännökset esitetään laissa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005 10. luku) sekä Valtioneuvoston asetuksessa räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta (819/2015 13. luku). Ilotulitteita tulee aina käyttää niin, että niiden käytöstä ei aiheudu henkilö- ja omaisuusvahinkojen vaaraa. Ilotulitteita käytettäessä on suojalasiin käyttö pakollista paitsi, jos käytetään ai-noastaan luokan F1 ilotulitteita, kuten tähtisadetikkuja tai papatteja. (Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005 91 §; VNA 819/2015 64 §.)

Ilotulitteiden yksityisestä käytöstä tulee ilmoittaa pelastusviranomaiselle viimeistään viisi vuorokautta ennen ilotulitteiden käyttämistä. Mikäli pelastusviranomaisen ei ole paikallisesti muuta määrännyt, voidaan uutenavuotena ilotulitteita käyttää 31.12. klo 18.00–1.1. klo 02.00 ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta. (Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005 91 §; VNA 819/2015 63 §.) Käytöstä tehtyä ilmoitusta käsitellessään pelastusviranomaisen arvioi, voidaanko ilotulitteita käyttää aiotussa paikassa aiheuttamatta henkilö- ja omaisuusvahinkojen vaaraa. Keskeisimpiä arvioitavia seikkoja ovat tuotteiden suojaetäisyyksien täyttyminen sekä käytön turvallisuusjärjestelyjen, kuten alkusammutuskaluston riittävyys. Ilmoituksen liitteeksi edellytetään pääsääntöisesti myös maanomistajan lupa, jos ilotulitteita käytetään muulla kuin omalla maalla, sillä ilotulitteiden käytön katsotaan yleensä olevan pelastuslain (379/2011) 6 §:n mukaista avotulen käyttöä, joka vaatii aina maanomistajan luvan. Pelastusviranomaisen voi tehdä ilmoituksen perusteella

asiasta päätöksen, jossa voidaan asettaa käytölle tarpeellisia ehtoja tai kieltää ilotulitteiden käyttö, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa (Kemikaaliturvallisuuuslaki 390/2005 91 §).

Pelastusviranomaisen voi antaa alueellaan paikallisista olosuhteista johtuen ilotulitteiden käyttöä koskevia yleisiä määräyksiä. Pelastusviranomaisen voi alueellansa sallia tiettyinä aikoina tai tietyissä paikoissa ilotulitteiden käytön ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta tai kieltää ilotulitteiden käytön sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa (Kemikaaliturvallisuuuslaki 390/2005 92 §). Helsingissä pelastusviranomaisen ei ole sallinut ilotulitteiden käyttöä ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta tietyillä alueilla eikä myöskään uudenvuoden lisäksi muuna tietyinä aikoina. Näin ollen muusta, kuin uudenvuoden ilotulitteiden yksityisestä käytöstä, tulee pelastusviranomaiselle tehdä ilmoitus. Nämä ilmoitukset pelastusviranomaisen arvioi tapauskohtaisesti yllä esitettyjen arviointiperiaatteiden mukaisesti.

Helsingissä pelastusviranomaisen on kieltänyt ilotulitteiden käytön tietyillä alueilla uutenvuotena. Päätös on saatavilla osoitteessa https://hel.fi/pela/fi/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset/asiakirja?year=2022&ls=11&doc=Kymp_2020-12-28_37_Pk&vdoc=U111410VH1. Kieltoalueet ovat voimassa toistaiseksi ja ne eivät koske ilotulitusnäytöksiä. Kieltoalueiden määrittäminen perustuu pelastusviranomaisen riskiarviointiin, jossa huomioidaan mm. tapahtuneet onnettomuudet ja vaaraa aiheuttaneet tilanteet, alueiden erityispiirteet, olemassa olevien rakennusten läheisyydet sekä saadut palautteet. Pelastusviranomaisen päivittää riskiarviota säännöllisesti ja tekee kieltoalueisiin muutoksia tarvittaessa. Edellisen kerran kieltoalueisiin on tehty muutoksia vuonna 2020. Ilotulitteiden käytön kieltojen tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia sekä yhtä lailla ehkäistä ja torjua ilotulitteiden käytöstä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja. Kantakaupungin alueella ilotulitteiden käyttö on uutenvuotena kiellettyä ydinkeskustan alueella sekä esimerkiksi Kaisaniemen, Kaivopuiston ja Sinebrychoffin puistoalueilla. Näillä alueilla ilotulitteiden käytön on katsottu voivan aiheuttaa erityistä vaaraa, sillä tiiviillä kaupunkialueella ja näille alueille tyypillisesti kokoontuvan ihmisjoukon vuoksi tuotteiden vaatimien suojaetäisyyksien toteutuminen on vaikeaa.

Pelastuslaitos on selvittänyt ilotulitteiden kieltoalueiden toimivuutta viime uutenvuotena. Selvityksessä huomioitiin kaupunkilaisilta sosiaalisen median ja Helsingin palautekanavan kautta saatua palautetta. Lisäksi selvityksessä huomioitiin myös poliisilta tullut palaute. Selvityksen perusteella ei esiin tullut sellaisia seikkoja, jotka mahdollistaisivat pelastusviranomaiselle pelastuslain antamin toimivaltuuksin laajentaa ilotulitteiden käyttökieltoa koskevaa aluetta Helsingissä.

Pelastusviranomaisen ei voi kategorisesti kieltää ilotulitteiden käyttöä koko alueellaan, sillä kieltö on mahdollinen ainoastaan paikoissa, joissa ilotulitteiden käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa. Pelastuslaitoksen arvion mukaan Helsingin kaupungissa, myös kantakaupungissa, on alueita, joissa on mahdollista käyttää ilotulitteita turvallisesti huomioiden niiden käyttöä koskevat säännökset ja käyttöön liittyvät turvallisuusvaatimukset. Ilotulitteiden käyttäjien tulee huolehtia, että ilotulitteita käytetään turvallisesti ja valmistajan antamia ohjeita noudattaen. Näin ollen ilotulitteiden käyttö vaatii käyttäjältään aina arvion edellytysten täyttymisestä ja jos edellytykset eivät täyty, ei ilotulitteita voi käyttää.

Ilotulitteiden yksityisen käytön lisäksi ilotulitteita voidaan käyttää ilotulitusnäytöksissä. Ilotulitusnäytöksellä tarkoitetaan tapahtumaa tai tapahtuman osaa, jonka järjestää Tukesin (Turvallisuus- ja kemikaaliviraston) hyväksymä näytöstoimija. Ilotulitusnäytöksestä tehdään ilmoitus poliisille, joka kuulee ilmoituksen johdosta pelastusviranomaista. (Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005 94 ja 97 §; VNA 819/2015 61 §.) Lausunnon antamisen yhteydessä pelastusviranomaisen arvioi mm. riittävien suojaetäisyyksien täyttymistä aiotulla paikalla sekä ilotulitusnäytöksen järjestäjän varautumista palovartiointiin ja alkusammuttamiseen.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Vesa Halonen, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30100
vesa.halonen(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2022-003299 Asko-Seljavaara (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Vesa Halonen, pelastusjohtaja, puhelin: 310 30100
vesa.halonen(a)hel.fi

13.12.2022

Asia/4

Liitteet

1 HEL 2022-003299 Asko-Seljavaara (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano